

Kommunen i skick

– krav för att förbättra
de äldres förhållanden
i våra kommuner

K O M M U N A L V A L 2 0 1 2

**EETU
PIO** Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Pensionärsförbundens intresseorganisation rf

www.eetury.fi

**EETU
PIO** Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Pensionärsförbundens intresseorganisation rf

Till Pensionsförbundens intresseorganisation PIO rf
hör:

Eläkeliitto ry
www.elakeliitto.fi

Eläkeläiset ry
www.elakelaiset.fi

Pensionstagarnas Central-
förbund rf/Eläkkeensaajien
Keskusliitto EKL ry
www.elakkeensaajat.fi

Kansallinen senioriliitto ry
www.senioriliitto.fi

Kristillinen Eläkeliitto ry
www.krell.fi

Svenska pensionärsförbundet rf
www.spfpension.fi

År 2012 ansvarar Pensionstagarnas Centralförbund rf för
ordförandeskapet samt står för sekreterar- och informa-
törsuppgifterna i EETU ry – PIO rf.

**EETU
PIO**

I kommunala val väljs ledamöter till kommunens fullmäkti-
ge. I början av år 2012 var antalet kommuner i Finland 320
på fastlandet och i landskapet Åland 16.

Kommunalval förrättas vart fjärde år. Följande kommunalval
hålls **söndagen den 28.10.2012** (förhandsröstning i
hemlandet 17–23.10 och utomlands 17–20.10).

Där kommunfusioner genomförs förrättas kommunala val i
enlighet med kommunuppdelningen vid början av 2013.

Med tanke på kommunalvalet riktade
Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf en
förfrågan om intressebevakning till medlemsförbundens
1315 lokala föreningar. I den utredes bland annat pensio-
närsföreningarnas verksamhetsförutsättningar, deras
påverkningssituationer och hörande samt den kommunala
servicens nuläge. Förfrågan besvarades av 774 föreningar i
landet. Svarsprocenten var 59. På basen av de inkomna
svaren utarbetade PIO sina krav till kommunerna angående
åtgärder om att förbättra de äldres levnadsförhållanden.

Närservice skall nå alla kommuninvånare

En situation där primär- och när servicen inte kan nås av alla
medborgare står i strid med grundlagen. Att gallra när service
med motiveringen att Finland hör till de ledande länderna i
Europa beträffande användningen av internet och att
överföringen av tjänster till nätet ger ekonomiska inbesparing-
ar, är inte berättigat. Gallringen av när service bestraffar dem
som inte har tillräckliga färdigheter eller verktyg för att
använda sig av nättjänster. Detta gäller ofta äldre personer.
Ännu långt in i framtiden behövs när- och kontorsservice i
vårt land.

Kommunerna skall ombesörja fungerande när service. Även vid
kommunfusioner skall de bevaras. I PIO:s kommunförfrågan
framkom att 44 procent befarade att när service försvagas i
framtiden.

**Fungerande när service skall säkras för kommuninvånar-
na oavsett ålder eller boendeort.**

>>>>>

EETU
PIO

Att delta och att bli hörd är en grundrättighet

Enligt principerna i Europas sociala dokument har de äldre rätt att bli hörda i ärenden som gäller dem själva. De skall, vid behov med stöd av släktingar och närstående, ha möjlighet att delta i planeringen och förverkligandet av sin egen vård och omsorg.

Förbättra närståendevårdarnas ställning

Ett sätt att ge kommunal service till äldre är att stöda närståendevård. Vid utvecklande av den totala servicen i kommunen bör man speciellt fästa uppmärksamhet vid närståendevården. Kommunen skall reservera ett tillräckligt stort anslag för detta. Man får inte låta bli att ingå vårdavtal på grund av otillräcklig finansiering. Närståendevårdarna och

deras klienter skall säkras åtminstone de lagstadgade tjänsterna, såsom arvode för närståendevård, månatliga lediga dagar och vid behov vård utanför hemmet.

PIO:s kommunförfrågan visade att man i över hälften av våra kommuner informerat bristfälligt eller inte alls om närståendevården och till den knutna rättigheter. Vi kräver att betalningen av stödet för närståendevård överförs till FPA så att jämlikhet förverkligas oberoende av boningsort.

Utveckla tjänsterna för att trygga kommun- invånarnas välmående

Planeringen och förverkligandet av kommunens tjänster skall utgå från individens behov och säkra dennes välbefinnande. Människans behov varierar under livets lopp och i olika livssituationer. Äldrandet ställer krav på både livsmiljö och olika tjänster såsom boende och fritidssysselsättningar. Betydelsen av tillgång till social- och hälsovårdstjänster betonas, speciellt viktig är äldreomsorgen.

Att hemmaboende stöds är viktigt. Samtidigt är det viktigt att det finns behövligen och kvalitativt goda boende- och anstalts-tjänster och till dem anknutna omsorgs- och vårdtjänster. Inom äldreomsorgen skall man upprätthålla funktionsförmågan och satsa på rehabilitering. De minnessjukas varierande vårdbehov skall uppmärksammas skilt för sig.

Kommunerna skall grunda rådgivningsbyråer där de äldre får nyttig information och handledning om tillbudsstående tjänster, stöd och förmåner.

Resultatet av PIO:s kommunförfrågan visar att tjänsterna upplevs försämrade i nästan 40 procent av de kommuner som fusionerats.

I samband med möjliga kommunfusioner skall man särskilt vinnlägga sig om att inte nivån på social- och hälsovårdstjänsterna sjunker utan att den tvärtom höjs. De kommunala tjänsterna skall prissättas så att alla kan utnyttja dem.

Pensionärsverksamhet skall stödjas

Kommunerna kan inte på något sätt ersätta de tiotals tusen frivilligas insatser i pensionärsorganisationernas föreningsverksamhet. De frivilliga utför ett synnerligen viktigt arbete till förmån för pensionärernas och de äldres psykiska och fysiska hälsa för att främja det sociala välbefinnandet samt stävja ensamheten.

Kommunerna skall främja pensionärsföreningarnas verksamhetsförutsättningar. Utrymmen som behövs för verksamheten skall tryggas så smidigt som möjligt och vara avgiftsfria eller ha ett förmånligt pris.

Satsa på aktivering av de äldre

Det är viktigt att de äldre hålls själsligt och fysiskt pigga och socialt aktiva. Kommunen skall erbjuda dem tillräckliga kollektivtrafiktjänster samt olika kultur- och motionstjänster till förmånligt pris. I en del kommuner har man redan fått positiva erfarenheter av detta. Man kan t.ex. erbjuda gratis- eller rabatterade biljetter till teater, konserter, konditionssalar, simhallar samt till kollektivtrafiken.

